

Spännande årsmöte i Umeå

Svenska Vallföreningen samlades 4 november i Umeå för seminarium och årsmöte. Årsmötena turnerar över landet och tar tillfällena i akt att tanka ned ny kunskap på orter med intressant och aktuell vallforskning. Till Umeå hade ett trettiotal medlemmar hittat.

Delar av den omvalda styrelsen på besök i Umeå.

Anna Carlsson, Svenska Vallföreningens vice ordförande, öppnade mötet varefter **Mats Marklund**, ordförande i Västerbottens vallförening, hälsade välkommen. Därefter följde ett varierat program under guidning av **Lars Ericson** från Forslundagymnasiet och Växa Sverige i Umeå. Lars har även ett förflutet på Institutionen för norrländsk jordbruksvetenskap (NJV) vid SLU i Umeå vars lokaler vi höll till i.

Först ut av de föredragande var **Mårten Hetta**, prefekt vid institutionen, med en presentation av verksamheten med fokus på vall och grovfoder som antagit målet att ha bästa grovfoderforskningen i Europa. Forskningsområdet spänner över hela kedjan från fält till produkt dvs. ända fram till matbordet. På NJV finns 27 anställda, vetenskaplig personal såväl som teknisk och administrativ, och omsättningen är 39 miljoner. Det finns tre geografiska dimensioner i forskningen: internationell, nationell respektive regional nivå. Vid institutionen bedrivs undervisning i lantmästarprogram och husdjursagronomprogram samt forskarutbildning. Slutligen kan nämnas att det till institutionen även hör 300 ha åker och 120 mjölkkor samt ett fårhus.

Försöksledare **Kent Dryler** med ansvar för fältforskningen gjorde en genomgång av ett antal långliggande försök. Effekter av grödor, växtföljder och odlingsåtgärder inom jordbruket blir påtagliga först på lång sikt. Det gäller t.ex. bördighet, ogräsflora, ekologiska balanser, växtnäringsläckage och markmikrobiologi. De långliggande försöken gör det möjligt att studera dessa effekter vetenskapligt. Det äldsta kvarvarande försöket på Offer startade 1957 och på Röbbäcksdalen 1962. Ett exempel på nya tillämpningar är den pågående klimatförändringen. Aktuellt är bl.a. studier som behandlar kolets kretslopp och effekter av klimatets variation på produktionen.

Mohammad Ramin, som är anställd forskare efter att ha disputerat vid institutionen, berättade om sitt ämnesområde som rör metanemissioner hos mjölkkor. Genom modellering och senare validering undersöks faktorer som påverkar metanavgången i olika typiska foderstater. Bland annat har utvärdering av en matematisk modell, Karoline, gjorts vad gäller att förutsäga metanproduktion. Karoline är en nordisk modell som tidigare utvecklats för att göra beräkningar av nedbrytning och metabolism hos mjölkkor. En konkret slutsats av Mohammads arbete är att hög smältbarhet i fodret ökar metanproduktionen medan tillsatt fett dämpar.

Sophie Krizsan, docent vid institutionen, utvärderar de nordiska modeller som används för att skatta konsumtionen till mjölkkor. Enligt henne överskattas den totala konsumtionen i konsumtionsmodellen NorFor, framförallt vid höga foderintag. Det beror bl.a. på att systemet inte tar hänsyn till en ökad substitutionseffekt (hur mycket den totala konsumtionen minskar per kg tillsatt kraftfoder) vid ökande andel kraftfoder i foderstaten. Enligt litteraturen är kraftfodrets substitutionseffekt större ju högre konsumtionspotential grovfodret har. Detta har betydelse för nordlig mjölkproduktion som kännetecknas av god grovfoderkvalitet.

I NorFor används den aktuella mjölkavkastningen i konsumtionsmodellen, men en standardiserad mjölkavkastning reflekterar kons potentiella mjölkavkastning bättre, oberoende av foderstatens sammansättning. Den finska modellen Lypsiikki är därmed mer robust i och med att man kan särskilja kons genetiska potential att producera mjölk från den inverkan den aktuella foderstaten har på produktionen.

Docent **Anne-Maj Gustavsson** hade försett sig med lupp och visade i bild hur gräsplantornas yttre och inre egenskaper påverkar vallens näringsvärde. Genom att dissekera plantor kunde hon i närbild visa plantans utveckling från tidig vår fram till skörd. Syftet är att öka kunskapen om odling och näringsvärde hos vallfoder så att det kan utnyttjas så effektivt som möjligt. I praktiken ska kunskaperna användas för att välja rätt skördetidpunkt så att man inte tappar volym med för tidig skörd eller löper risk att tappa smältbarhet genom för sen skörd.

Lars Ericson visade med resultat från långliggande vallförsök hur innehållet av kol i marken påverkas av vallen i växtföljden. Stora skillnader i kolinnehåll kan påvisas efter trettio års odling beroende på växtföljd och tidigare odlingshistoria. Olika odlingsplatser ger varierande resultat beroende på jordartsförhållanden där exempelvis mulljordarna på försöksgården Röbbäcksdalen visar ständigt sjunkande kolinnehåll.

Utöver den redovisade växtodlings- och utfodringsforskningen fick deltagarna ta del av det aktuella läget inför den nya jordbrukspolitiken från 2015. **Sofia Björnsson**, jordbrukspolitisk expert på LRF, beskrev såväl gårdsstödet som landsbygdsprogrammet samt de överväganden som görs och de regler som är på gång. Som avslutning på seminariedelen gav delar av styrelsen en rapport i ord och bild från sitt deltagande i EGF 2014 (European Grassland Federation) i Wales i september.

Lars Jakobsson, Lillkyrka, tel: 070-648 27 22, e-post: lars.jakobsson@t.lrf.se

God Jul o Gott Nytt År!

tillönskas

Svenska Vallföreningens medlemmar!

SVENSKA VALLBREV kommer ut med sju nummer 2015.

Manusstopp

Nr 1 15 jan

Utgivning

6 feb

Redaktionskommitté: **Nilla Nilsdotter-Linde**, ansvarig utgivare,

tel: 070-662 74 05, e-post: Nilla.Nilsdotter-Linde@slu.se

Gun Bernes, tel: 090-786 87 44, e-post: gun.bernes@slu.se

Red. o layout: **Irène Persson**,

tel: 070-616 66 27, e-post: irenee.persson@gmail.com

Vill du bli medlem i Svenska Vallföreningen? Betala 400 kr till pg. 72 27 23-4 eller bg. 108-9705 och ange namn och adress.

ISSN 1653-8064

Beslutat på årsmötet

Föreningen redovisade ett underskott för verksamhetsåret 2013/2014 på 31 591 kr. Budgeten för nuvarande verksamhetsår fastställdes med ett överskott på 19 460 kr. Föreningen hade 2 219 medlemmar som betalat årsavgift i oktober 2014, dvs. en minskning med 51 personer sedan oktober 2013. Detta innebär att föreningen lyckas hålla uppe medlemsantalet trots allt färre men större enheter i branschen.

Årsmötet beslutade även att höja medlemsavgifter från 350 kr till 400 kr/år varav 100 kr ska gå till lokalföreningen, såvida minst en aktivitet utöver aktivitet i samband med årsmötet redovisas, eller till lokal verksamhet i de län där vallförening inte finns.

Nilla Nilsson-Linde och Gunnar Liljebäck omvaldes som ordinarie ledamöter för ytterligare tre år med Rolf Spörndly och Christer Larserud som suppleanter. Jan Jansson omvaldes som ordinarie ledamot för ett år. Hela styrelsens sammansättning efter konstitution framgår av tabellen nedan. Till ordinarie revisor för räkenskapsåret 2014/2015 omvaldes Tobias

Andersson, Falkenberg och nyvaldes Lars-Erik Josephson, Värnamo då Anders Eriksson, Åtvidaberg hade avböjt omval. Till suppleanter omvaldes Magnus Halling, Uppsala och nyvaldes Karl Johan Jönsson, Klågerup för ett år.

Till valberedning omvaldes Anders Nilsson, Lövånger (sammankallande), Kjell Ivarsson, Stockholm, Thomas Karlberg, Söderköping, Marjo Lilja, Färjestaden och Lars Olsson, Eslöv.

Svenska Vallföreningens styrelse

Ordinarie	Suppleanter
Itte Weidman, Malmköping, ordf.	
Anna Carlsson, Getinge, vice ordf.	Maria Wahlquist, Vallåkra
Nilla Nilsson-Linde, Uppsala, sekr.	Rolf Spörndly, Uppsala
Lars Jakobsson, Lillkyrka, kassör	Kjell Sandahl, Nye
Per Rudengren, Mellösa	Göran Lindgren, Klässbol
Gunnar Liljebäck, Överkalix	Christer Larserud, Krokombol
Jan Jansson, Dalstorp	Linda af Geijersstam, Kalmar

Nilla Nilsson-Linde, SLU, Inst. för växtproduktionslära,
tel: 070-662 74 05, e-post: Nilla.Nilsson-Linde@slu.se